GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 51.

W NIEDZIELĘ DNIA 25. CZERWCA 1809.

Z Brynu d. 16. Czerwca.

Doniesienia woienne z Węgier.

J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Palatyn założył głowną swoią kwaterę w Raab. Podług doniesień ztamtąd pod d. 2 i 3 Czerwca postąpiły dwa bataliony nieprzyiacielskiey piechoty do Altenburga, a 1200 jazdy aż za Wieselburg; lecz te postąpienia zdawały się tylko mieć na celu rozpoznawanie, gdyż cofnęły się ztamtąd d. 3 w nocy, placowki tylko zostawiwszy. Z Altenburga zabrał iednak nieprzyiaciel 4 zakładnikow, ponieważ poprzedzaiącego wieczora zabrano tam w niewolą 4 strzelcow. Lecz przeciwny ten zwyczaiom woyny postępek, nie odpowie dział zamysłowi iego, bo nie oddano 4 strzelcow.

Korpusa insurekcyyne, iak J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Palatyn uważa, ożywione są naylepszem duchem i pełne ochoty. Około Raab założone zostały potrzebne szańce i są ukończone. Przy mieyscu dogodnem do przeprawy Marczalto zakładaią takie szańce, ile mieysce pozwala. Wszystkie korpusy insurekcyi postąpiły na przeznaczone mieysca. Podpułkownik Hrabia Zichy stoi z 4 szwadronami w Baratföldwe, a 2 szwadrony stoią dla wspierania go w Hochstrass. Nayodleglejsze posterunki cofnęły się wcześniey w dobrym porządku.

Z nieprzyiacielskiey kolumny 4000 liczney, która d. 30 Maja wkroczyła do Oedenburga, zachodzą poiedyncze podiazdy przez Guns i Stein ku Anger, a z boku przez Weppendorf do Sarwar. Zdaią się one dwiema oddziałami zbliżać ku Kleinzell i Janoshaza przy Marzalt; lecz rozebrane są wszystkie mosty nad tem bagniskiem, i wszystkie mieysca, któremiby się przeprawić można, osadzone są piechotą i jazdą.

Jenerał Am Ende wydał następuiącą odezwę do Sasow:

Sasowie! Pomimo wybuchłey woyny, byliście zawsze oszczędzanemi, żaden nasz żołnierz niepostał na waszey ziemi, okazano ku wam naywiększą przychylność i umiarkowanie, z którego poznać możecie, iak przykro J. C. K. Mci, moiemu Panu, było użyć oręża przeciw wam Sasom, niegdyś sprzymierzyńcom i przyiaciołom Austryi, których nie iedne związki z Austryą łączą, i widzieć was walczących nie za wolność i niepodległość

Niemiec, ale za ich ujarzmienie i podbicie.

Zle iednak dotąd było bezprzykładne to umiarkowanie nagrodzone; obelga za obelgą następowały, i nie zachowano nawet należney względem każdego rządu przystoyności.

Nayiaśnieyszy Cesarz, Pan moy, wielki, wspaniały i dobry, mało na to zważał, ponieważ był przekonany, że to kilku tylko sprawiło ludzi, których imiona potomność z pogardą wymawiać będzie, i ponieważ przykro było Oycowskiemu J. C. K. Mci sercu pomnażać nieszczęścia woyny i dla kilku ludzi dać ie uczuć tak szanownemu ludowi, jakim jest Saski.

Lecz teraz, gdy nie tylko Saskie woyska pod obcym wodzem wtargnęły do kraiow Austryackich, ale nawet po ogłoszonym przez Napoleona kłamliwym d. 21 i 22 Maja przy Aspern i Esslingen zwycięztwie, w którem posiły Austryackie zniszczone bydź miały, poważyły się w padać do Czech, rabować spokoynych mieszkańcow, i popełniony gwałt w Peterswald nazwać bohatyrskim czynem, nie może J. C. K. Mość, Pan moy, tak oburzaiącego postępku bezkarnie zostawić, ani dłużey dopuszczać, aby za iego umiarkowanie tak źle mu się wypłacano.

J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Jeneralissim rozkazał mi przeto z powierzonym mnie rozkazom korpusem woyska wkroczyć do Saxonii i stosownie do wysokiego tego rozkazu wstępnię na waszą ziemię.

Sasowie! Korzystaycie z tego wypadku, okażcie się prawdziwemi Niemcami. Przyłączcie się do słuszney sprawy wielkiego mego Monarchy, walczcie za wolność i niepodległość Niemiec, a okryiecie się sławą, hańba zaś i przekleństwo naypóźnieyszych wnukow czeka was, ieżeli nie przestaniecie przeciw wolności Niemiec walczyć i przelewać krwi za podbicie Europy. Przez ścisłe zachowanie osobistey własności i surowey karności z strony woysk moich, okażę wam, ile na wasze zaufanie zasługuię, iak o was myślę, wiedząc, że powiększey części sprzyiacie zawsze w skrytości serca dobrey sprawie, i czego po was oczekuię.

Władze wasze pozostaną w czynności odbywać będą swoie obowiązki pod dozorem intendenta moiego korpusu woyska. Ile tylko bydź może, będą oddalone od was nieszczęścia woyny; rabunku nie macie się przyczyny obawiać i przy każdem słusznem zażaleniu odbierzecie prędką sprawiedliwość.

Lecz odpowiedźcie moim oczekiwaniom i nie stawiaycie mnie w konieczney potrzebie przedsięwzięcia surowszych krokow; nie zawodźcie moiego zaufania i nie przymuszaycie mnie do użycia nieubłaganey surowości, i dania wam w podwoynym sposobie uczuć nieszczęścia woyny.

Sasowie! Nadeszła dla was nayważnieysza chwila, nieopuszczaycie iey i okażcie Europie; że nieodrodnemi, ale prawdziwemi i rzetelnemi Niemcami iesteście, że obce jarzmo nie dla was, że umiecie utrzymać narodowy honor i niepodległość, że nie dacie się dłużey uwodzić Francuzkim obietnicom i pozbawić piękney waszey chwały! Łączcie się z Austryą; byliście i będziecie zawsze szczęśliwemi. Jako sprzymierzyńcow Napoleona nie oczekuie was inny los, iak przelewać waszą krew w Hiszpanii lub innych odległych okolicach, poświęcić wasze życie, wasze maiątki, wasz byt i prawdziwą waszą chwałę iego nienasyconey chuci podbiiania kraiow i panowania światu.

W główney kwaterze Töplitz d. 9 Czerwca 1809.

Am Ende, dowodzący jenerał

C. K. Austryackim korpusem woyska weszłym do Saxonii.

Dzienny rapport C. K. woyska pod d. 16 Czerwca.

Austrya wstrzymywała się dotąd od nieprzyiacielskich krokow przeciw Saxonii, ponieważ zostawała z dworem Saskim w przyiacielskich stosunkach; ale gdy Saskie patrole wpadały do Czech i rabowały nadgraniczne okolice, niepodobna dłużey było oszczędzać Saxonii, i J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Jeneralissim zlecił Jenerałowi Am Ende, aby z korpusem swoim wkroczył do Saxonii.

Stosownie do tego zlecenia wysły nasze woyska d. 10 b. m. z Dippoltswalde, a d. 11 o godzinie 7 w wieczor weszły do Drezna. Prezydent miasta wyszedł z deputacyą na przeciw Jenerałowi Am Ende, oddał mu klucze od miasta i polecił go łasce J. C. K. Mci. Woyska weszły do miasta przy ustawicznych okrzykach: *Niech żyie Cesarz Franciszek! Niech żyie Arcy Xżę Karol!*

W tymże czasie wszedł korpus Jenerała Radiwoiewicha do xięstwa Baireytskiego i przednia iego straż znaydowała się iuż d. 11 w mieście Baireyt, skąd wysełał podiazdy ku Bambergowi.

O dwie godziny drogi za Baireytem udało się Porucznikowi Mühlenfels od Schwarzenberga ułanow schwytać Francuzkiego Intendenta Tournon, który odesłany zostanie iako zakładnik do Munckaes za godnego Gubernatora Tryestkiego, Hrabiego Goes, który pod czas postępowania woysk naszych zabrany był przez podiazd Francuzki w Padwie, i przeciw wszelkiemu prawu narodow jako więzień stanu do Piemontskiey twierdzy Fanestrelles odesłany został.

Odezwa do Baireytczykow.

Wysokie wasze uczucia, przychylność do słuszney sprawy, wysoki zapał o niepodległość, narodowy honor i uratowanie Niemiec, dobra skłonność i życzenie bydź z pod jarzma oswobodzonemi i widzieć się bydź w dawnym szczęśliwym stanie postawionemi, wiadome są powszechnie i czynią wam zaszczyt.

Jesteście nietylko z imienia, ale z uczuciow ieszcze Niemcami. Jakoż wartało w każdym względzie nosić to imie, które niektórzy wasi bracia znieważyli. Przez wasz postępek, okazuiecie, że duch, wytrwałość i sposob myślenia Niemiecki nie zniknęły ieszcze, że Niemcy imsią ieszcze prawych synow i obawiać się nie potrzebuią, ażeby pamiątka chwalebnych ich czynow zaginęła.

Ani namowy, ani zręcznie wymyślone Flamstwa, ani groźby nie potrafiły was uczynić waszey oyczyznie i obowiązkom niewiernemi. Nie dla was są obce kaydany. Nie ścierpicie niewolniczych więzow, nie dacie się uwodzić Francyi, odrzucicie mężnie, iak dotąd, wszystkie iey zwodnicze obietnice i będziecie umieli utrzymać waszą niepodległość z tą wytrwałością, iaka niegdyś była główną cechą charakteru Niemieckiego.

Nayiaśnieyszy Cesarz, Pan moy, biorąc tylko to za wielkie, co iest prawdziwie podług zasad prawa, obowiązkow i obyczayności wielkim, szacuie was szlachetni Baireytczykowie! dla tego wysoko, wchodzi w wasz los i uznaie was zupełnie godnemi nayważszey swoiey opieki i wsparcia.

Dla waszey opieki i dla dopomożenia chwalebnem waszem zamysłom odwrocenia mężnie wciskanych na was kaydan i postawienia was w dawnem stanie szczęśliwości i lubych wam stosunkach, wchodzę z rozkazu J. Cesarzowiczowskiey Mci Arcy Xcia Karola Jeneralissima z powierzonym moim rozkazom

korpusem do Xięstwa Baireytskiego.

Woyska moie zachowaią nayściśleyszą karność. Władze kraiowe zostaną w czynności i odbywać będą swoie obowiązki pod przyzwoitym dozorem. O bezpieczeństwo osób, iako też własności dołożona będzie nayściśleysza staranność. Każdemu słusznemu zażaleniu uczynię natychmiast zadosyć. Nieiako nieprzyiaciel, ale iako przyiaciel i opiekun wchodzę na waszą ziemię.

Baireytczykowie! trwaycie w przedziwnych waszych uczuciach, przyłączcie się do słuszney sprawy wielkiego moiego Monarchy, dołożcie wszelkiego starania, dla odzyskania dawney waszey szczęśliwości, walczcie za wasze dobro, za wolność i niepodległość Niemiec, za spokoyność Europy, za sprawę ludzkości i bądzcie pewnemi, iż tym tylko sposobem wsławić się możecie, stać się godnemi waszego imienia, zasłużyć na pochwałę współczesnych, a od potomności bydź za wzor przywodzonemi. Nigdy nie była ieszcze słusznieyszą i świętsza prowadzona woyna nad teraźnieyszą, do którey Cesarz, Pan moy, przymuszony został. Zniknęła iuż niezwyciężonność Napoleona. W pamiętnych na zawsze dniach 21 i 22 Maja, mieniąc się bydź niezwyciężonym i na kilka dni pierwey w chełpliwym sposobie wystawiaiąc woysko Austryackie za zniszczone i nie mogące się potykać, od tego samego woyska pod bohatyrskim dowodztwem J. Cesarzowiczowskiey Mci Arcy Xcia Karola pobity zupełnie został. Boże wspieray dobrą sprawę. Z zupełną więc pewnością oczekiwać możecie, szlachetni Baireytczykowie! lepszey przyszłości i pomyślnego rzeczy ukończenia.

W głowney kwaterze Thiersheim d. 10 Czerwca 1809.

Radiwoiewich, dowodzący jenerał weszłego do Baireytu C. K. Austryackiego korpusu woyska.

Dzienny rapport C. K. woyska pod d. 17 Czerwca 1809.

Podług dalszego doniesienia Jenerała Am Ende z Drezna pod d. 12 b. m. za zbliżeniem się Austryackiego woyska opuścił Saski Jenerał Dyherrn z 3700 woyska Drezno i cofnął się do Wilsdruf. D. 11 iednak w nocy uderzył na stoiące ku Freybergowi nasze straże i pochlebiał sobie zapewne opanować niespodziewanym napadem miasto. —— Lecz Xiążę Brunświcki, wyszedł przeciw niemu z przednią strażą, przymusił go do nagłey ucieczki i przy odeyściu rapportu ścigał go ieszcze ku Freybergowi. Do Drezna przywieziono wiele wozow ranionych i poymanych Sasow.

Insurekcyyne Węgierskie woyska, których większa połowa z dystryktow po tey i tamtey stronie Theisy w cale nie, a z dystryktow lewego brzegu Dunaiu po części tylko nadeszły, zaięły obserwacyyne stanowisko za rzeką Raabą, niedaleko miasta tegoż nazwiska, przy Szabad-Hegy; prawe iego skrzydło przytykało do Raaby; wzgorki zaś Kys-Megyer, które stanowią kąt z przodu, osadzone były działami, a folwark piechotą. Na lewem skrzydle stała nowo utworzona konnica. Ponieważ nieprzyiaciel napastował od kilku dni przednie nasze straże i przeprawił oddziały za wyższą Raabę, pośpieszył zatem Arcy Xżę Jmć Jan z częścią swoiego woyska Arcy Xciu Jmć Palatynowi, bratu swoiemu, przez Papa na pomoc i złączył się z nim d. 12 przy Raab.

D. 13 weszła nieprzyiacielska przednia straż do Winnic Csanak, skąd d. 14 postanowił Arcy Xżę Palatyn ią wyprzeć i przeko-

nać się o sile nieprzyiaciela. Lecz nieprzyiaciel uprzedził Arcy Xcia Palatyna; odparł rowno z świtem przednie iego straże, i Wicekról Włoski, zmocniony korpusem Marszałka Davoust, rozpostarł się zaraz w 30,000 ludzi przez Csanak i Kis-Barat ku Puszta Tapelan.

Z tego stanowiska uderzył nieprzyiaciel o godzinie 1 po południu na całą naszą liniią i usiłował z wielką natarczywością nasz środek przełamać. Szturmowały do niego kolomny piechoty, lecz odparte zostały.

Piechota nasza stała dwiema liniiami uszykowana i postępowała w całey massie na przod. Wszystkie nieprzyiaciela attaki daremne były, aż nakoniec udało mu się opanować folwark i kaplicę Kis-Megyer. Od tey chwili stała się bitwa powszechną, a wzgorki Szabad-Hegy były mieyscem boiu, na którem piechota nasza nie dozwalała nieprzyiacielowi kroku na przod postąpić. Przy naymocnieyszym z dział ogniu ciągle były attaki odnowiane i odpierane. W tymże czasie uderzył nieprzyiaciel na oba skrzydła, i kiedy środek utrzymywał się w swoim stanowisku, przymuszone te do ustąpienia zostały. To dało powod do cofnienia się, które o godzinie 5 po południu nastąpiło przez St. Jwan w kierunku ku Aes.

Felmarszałkowie porucznicy Mecsery i i Firmont zasłaniali go przeciw nacieraiącemu nieprzyiacielowi, który nas iednak nie ścigał daley iak do Gönyö, gdyż noc położyła koniec bitwie. Nazaiutrz cofnął się Arcy Xżę Palatyn do Komorn, ponieważ wielkie rowniny Aes nie wystawiały korzystnego stanowiska. Strata nasza wynosi w zabitych i ranionych między 1500 i 2000 ludzi, ale nieprzyiacielska musi bydź daleko większa, ponieważ ciągle był na kartacznowy ogień wystawiony.

Dywizya Bawarskiego Jenerała Deroy pobitą w Tyrolu powtornie została. Tyrolczykowie odzyskali powtornie swą wolność i cały Innthal iest od nieprzyiaciela uwolniony. Jenerał Deroy cofnął się z niewielką resztą swoiego korpusu przez Rosenhaim do Bawaryi.

Z Prezburga d. 16. Czerwca.

Co raz bardziey wyiaśnia się plan nieprzyiaciela, usiłuiącego wyruszyć J. Cesarzowiczowską Mość Arcy Xcia Palatyna z stanowiska przy Raab. Zmocnił tym końcem swe woyska pod Odenburgiem i posłał ich iedną część ku Güns, drugą przez St. Miklos ku Kapuwar. Podobieństwem iest zatem, iż uderzy na Moritzhida czyli Bodonhely. Lecz znayduie się wszelka gotowość do odwrocenia dzielnie tego zamachu. Woyska, które stały w Papa, połączyły się z woyskami w Toth, i cała liniia od Marczalto aż do Raab iest w dobrym stanie obrony. Wszystkie mosty nad Raabą i Marczalto są zrucone i wszystkie inne mieysca woyskiem osadzone. Przy Altenburgu zmocnił się także nieprzyiaciel, lubo w niewielkiey liczbie. Czterysta jazdy postąpiło w nocy z Boö Sarkany i przymusiło chłopow do postawienia mostu; nie wielki oddział postąpił ku Söweny Haza, a inny ciągnął także przez Retty. Przy tey wyprawie utopiło się w Rabnicy 7 ludzi i tyleż koni. Stosowna liczba insurekcyyney jazdy wyruszyła przeciw tey kolomnie, a inny oddział udał się z Hochstrass ku Kony. Przy odeyściu iednak rapportu z główne kwatery J. Cesarzowiczowskiey Mci Arcy Xcia Jana pod d. 8 Czerwca nie zaszło w tey okolicy oprocz utarczek nic ważnego. Patrol, który poiechał z Baratfölde ku Wieselburgowi, zabrał nieprzyiacielski patrol z iednego officera i 6 ludzi złożony w niewolą.

Francuzki Jenerał Marmont (Xżę Raguzy) ciągnie, podług donieſienia szpiegow, z swoim korpusem przez Laybach ku Mahrburgowi, dla połączenia ſię z Jenerałem Macdonaldem. Feldmarszałek porucznik Giulay działać będzie w tyle nieprzyiaciela.

Korpus Jenerała Stoichewich sprawił ſię bardzo dobrze podług świadectwo nieprzyiaciela. W przeiętym liście do jeneralnego Francuzkiego konsula w Trawniku, wyraża Marmont: "Bardzo wielkie trudności mieliśmy do przezwyciężenia. Nieprzyiacielskie woysko biło ſię z nayiwiększem uporem, ale nasi żołnierze samych ſiebie przewyższyli. Nieprzyiaciel poniosł znaczną ſtratę. My utraciliśmy także wiele ludzi, iednak mniey od nieprzyiaciela; mamy wszelako do żałowania wielu ranionych jenerałow, pomiędzy któremi znayduią ſię Jenerałowie Launay, Soyes i Delzaut; ia sam ieſtem lekko raniony, &c.

To wyznanie nie zoſtawia żadney wątpliwości, na ktorey ſtronie większa była ſtrata.

Gdy oblegaiący nasze miaſto nieprzyiacielski korpus na kilka dni przed 12 b. m. cofnął niektóre swoie oddziały z pod wsi Engeru i około 16 dział z batteryy odprowadził, których ſtrzelnice usiłował zasłonić, poſtanowił dowodzący w naszem mieście Jenerał Bianchi przekonać ſię ile okoliczności dozwolą, o tem zmnieyszeniu ſię nieprzyiacielskiey ſiły. Rzucono zatem d. 12 po godzinie 11 przed południem kilka granatow do części wsi Engerau, dla spalenia pozoſtałych ieszcze nad wodą kilkunaſtu domow, które d. 3 nie były spalone i przeszkadzały widokowi, tudzież wyparcia ſtamtąd nieprzyiacielskich pikietow. Spodziewano ſię, że to przedſięwzięcie zatrwoży nieprzyiacielski oboz, odsłoni batterye i ilość nieprzyiacielskiego woyska da ſię widzieć. Jakoż nie zawiedziono ſię; za rzuceniem pierwszych granatow do wsi Engerau zapaliły ſię zaraz domy, odezwały ſię nieprzyiacielskie batterye i woyska ſtanęły pod bronią. Zaczęto znowu potężnie z nieprzyiacielskiego obozu do miaſta ſtrzelać, przez co znowu wiele domow mocno uszkodzonych i kilku ludzi zabitych zoſtało. Z naszey ſtrony nie odpowiedziano na ten ogień, ponieważ zamierzony cel był dopięty i niechciano dawać powodu do przedłużenia ſtrzelania. Jakoż w godzinę uſtało ſtrzelanie, i naſtąpiła znowu zupełna spokoyność. W nocy z d. 12 na 13 cofnął ſię nieprzyiaciel cokolwiek nazad, założył przy Kittsee oboz i odebrał około 2000 ludzi wpoſiłku. Okopuie ſię z resztą mocno i usypał także szańce na prawem brzegu Dunaiu na przeciwko wyspy Petschen, która ieſt mocno naszem woyskiem osadzona. Krichenau osadził także woyskiem i działami i około Zagelschlag przed Wolfſthal ſtoi kilka tyſięcy nieprzyiacielskiego woyska, które po większey części składa ſię z woysk Niemieckich. Główna kwatera Marszałka Davouſt znayduie ſię w Wolfſthal.

Francuzki Jenerał Maubrun, od drugiey dywizyi Marszałka Davouſt, rozbił moſt przy Ragendorf na Wieselburskiey odnodze Dunaiu, przeszedł po nim we 2400 ludzi z działami i zdaie ſię ku Raab czynić poruszenia.

Noc z 14 na 15 była nayokropnieyszą, iakiey tylko dożyć mogliśmy. Nieprzyiaciel zaczął o godzinie w pół do dzieſiątey z usypaney przy karczmie niedaleko Engerau batteryi, do ktorey pod czas nocy zatoczył 3 moździerze, małe bomby do naszych szańcow rzucać, i rzucał ie aż do w pół do czwartey z rana. Ponieważ pod one przedſięwzięcia nie zwyczayne są przeciw polowem szań-

com i bardziey służą przeciw obleżonem twierdzom, wnieść zatem należy, iż mężny odpor walecznych woysk naszych skłonił nieprzyiaciela do tak nie używanego kroku, lecz ten przy odwadze i nieustraszonności naszych żołnierzy nigdy skutecznym nie będzie.

Teyże nocy udało się nakoniec nieprzyiacielowi po wielu nadaremnych usiłowaniach zapalić średni most przed szańcami i po części spalić. Kilku nieprzyiacielskich żołnierzy (czemu w nocy nie podobna było przeszkodzić) dostało się do mostu i podłożyli tam bardzo wiele palnych materyałow, które nagle się zapaliły, iednak część tylko mostu spaloną została.

Mieszczanie Presburscy posłali znowu do obozu J. Cesarzowiczowskiey Mci Arcy Xcia Jeneralissima 70 wiader wina, 2595 funtow mąki, 1055 funtow tytuniu, 436 funtow słoniny, 3 mecy białego grochu, 41 mec kaszy, 125 funtow krupek, 1 wiadro octu, 1 1/2 wiadra śliwowicy, dwie beczki masła, &c. J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Jeneralissim napisał nastę ujący list podziękowny do tuteyszego magistratu.

W głowney kwaterze Deutsch-Wagram d. 12 Czerwca 1809.

W liście Magistratu pod d. 10 b. m. wyczytałem z ukontentowaniem nowe dowody szczerego przywiązania do woyska zostaiącego pod moiemi rozkazami. Przywiązanie to i patryotyczne ofiary mieszczan Presburskich w teraźnieyszey chwili własnego ich niebezpieczeństwa są podwoyną zasługą.

Dary ich każę stosownie do ich życzenia rozdać, i zawsze będę wdzięcznym za dobrą chęć magistratowi i mieszczanom.

Arcy Xżę Karol.

C. K. Jenerał Hrabia Carnewill, który formuie korpus ochotnikow, otworzył tu także werbunek, który nayporayślniey idzie.

Z Budy d. 10. Czerwca.

Wczoray poświęcone tu z wielką uroczystością zostały chorągwie szlacheckiey insurekcyi konney komitatu Torontalskiego w obecności Nayiaśnieyszey Cesarzowey, Arcy Xiążąt i całey jeneralności, przez Arcy Xcia Jmci Prymasa.

J. Królewiczowska Mość Arcy Xżę Maxymilian wyiechał ztąd wczoray do Siedmiogrodzkiey ziemi.

J. Cesarzowiczowska Mość Arcy Xżę Palatyn mianował Samuela Tury kassierem głowney insurekcyyney kassy, a Gabryela Bornemisa, kassierem tuteyszey komitackiey kassy.

Dobrzy i kochaiący oyczyznę mieszczanie Presburga dostawili do woyska insurekcyynego z własney ochoty 50 konnych żołnierzy, a do magazynu 200 mec pszenicy. Do lazaretu dla ranionych dali oprocz tego 56 wiader wina i 276 zł.r. w pieniądzach.

Życzących sobie na drugie pół roku od 1go Lipca do ostatniego Grudnia r. b. gazetę Krakowską trzymać, uprasza iey Redaktor, aby raczyli wcześnie się zgłaszać. Cena oney iest zwyczayna.

DONIESIENIE.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa Galicyi Zachodniey P. Janowi Nepomocenowi Hallerowi ninieyszym obwieszczeniem wiadomo czyni: iż P. Ignacy Żukowski u tuteyszego Magistratu Krakowskiego przeciw niemu w sprawie o zapłacenie długu zł. r 2000 żałobę podawszy, o sądową pomoc co sprawiedliwie wymaga do rassał się. —— Gdy zaś Magistrat tuteyszy dla niewiadomego iego pomieszkania mieysca, albo w cale w C. K. dziedzicznych kraiach nie znaydowania się iego P. Hallera tu będącego Adwokata P. Hrubika z iego niebezpieczeństwem i kosztem za zastępcę postanowił, z którym zaczęta sprawa podług

ustawy sądowey dla C.K. kraiow przepisaney prowadzona i rozsądzona będzie, on przeto ninieyszem w tym zamiarze napomina się, ażeby w dniu 6 miesiąca Lipca roku 1809 albo sam stanął, albo zastępcy ustanowionemu, ieżeliby iakowe miał prawne dowody wcześnie przesłał, albo nakoniec innego któregokolwiek pełnomocnika obrał i tuteyszemu Sądowi oznaymił, zgoła stosownie do przepisow tych przyłożył prawnych środkow, któreby ku swey obronie naypotrzebnieysze upatrywał, ile że przeciwne z swego spoźnienia zapaść mogące skutki sobie samemu przypisać będzie powinien. Tak bowiem opiewaią przepisane dla C. K. kraiow prawa.

F. Pohlberg.
de Nikoledon.
Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Krakowa dnia 2 Czerwca 1809.
Kowalski.

August Josef Rhodius Medycyny i Chirurgii Doktor, bywszy instalowany praktyczny Lekarz w powszechnym szpitalu w Wiedniu, a teraz nowo instalowany Professor Botaniki i Chemii w Krakowie, mieszkaiący w ogrodzie Botanicznym na przedmieściu Wesoła zwanym pod Nrem 216, do powszechney podaie wiadomości: iż zaczynaiąc od dnia 15go Maia r. b. każdego dnia z rana od 9 do 10 godziny bez rożnicy wszystkim ubogim pomocy potrzebuiącym bezpłatnie z ukontentowaniem lekarstwa zapisywać będzie. Niemniey gotow iest owych chorych, którzy dla słabości swoiey, iego w pomieszkaniu nawidzać nie mogą, w własnych ich pomieszkaniach nawidzać, i bezpłatnie im pomocy lekarskiey udzielać.

Dnia 17 Lipca r. b. o godzinie 10tey z rana odbywać się będzie w kancellaryi cyrkularney Krakowskiey przez publiczną licytacyą sprzedaż. 1) Gruntu na przedmieściu Wesoła należącego do szpitala S. Mikołaia w Krakowie, którego pretium fisci iest 109 zł. ryń. 22 kr. 2) Gruntu Bractwa S. Anny u S. Mikołaia, którego pretium fisci 285 zł. ryń. 74/8 kr. Chęć kupienia maiący powinni będą przed licytacyą złożyć 20 procentowe wadium. Wszystkim więc Dominiom, magistratom i JX. Plebanom zaleca się aby ninieyszą licytacyą przyzwoicie podali do wiadomości.

Z C. K. Urzędu Cyrkularnego Krakowskiego dnia 10 Czerwca 1809.

Nr. 5734 Dnia 23 t. m. będzie w Cyrkularney kancelaryi Krakowskiey kamienicy w Krakowie pod Nrem 220 do Dziekanii W W. SS. należąca do dzierżawy na 3 lata zaczynaiąc od 24 Czerwca t. r. o godzinie 10tey z rana licytacya, której pretium fisci 592 zł. ryń. wynosi. Życzący sobie maią się 10 pro. wadium zaopatrzyć. W Krakowie d. 15 Czerwca 1809.
Ratoliska.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa Galicyi Zachodniey Janowi Swieszkiewiczowi ninieyszym obwieszczeniem wiadomo czyni, iż Władysław Kosatka do tuteyszego magistratu Krakowskiego przeciw niemu w sprawie o zniszczenie kontraktow kupna i sprzedaży połowy realności Jurydyki Wygoda zwaney żałobę podawszy o sądową pomoc co sprawiedliwość wymaga doprasza się. —— Gdy zaś Magistrat tuteyszy dla niewiadomego iego pomieszkania mieysca, albo w cale w C. K. dziedzicznych kraiach nie znaydowania się; iemu tu będącego Adwokata Pana Wołczyńskiego z iego niebezpieczeństwem i kosztem za zastępcę postanowił, z którym zaczęta sprawa podług ustawy sądowey dla C. K. kraiow przepisaney prowadzona i rozsądzona będzie, przeto ninieyszemi w tym zamiarze napomina się, ażeby w dniu 26 miesiąca Sierpnia roku 1809 albo sam stanął albo zastępcy ustanowionemu, ieżeliby iakowe miał prawne dowody wcześnie przesłał, albo nakoniec innego któregokolwiek pełnomocnika obrał, i tuteyszemu Sądowi oznaymił, zgoła stosownie do przepisow tych przyłożył prawnych środkow, któreby ku swey obronie naypotrzebnieysze upatrywał, ile że przeciwne z swego spoźnienia zapaść mogące skutki, sobie samemu przypisać będzie powinien. Tak bowiem opiewaią przepisane dla C. K. Kraiow prawa.

F. Pohlberg.
Krzyżanowski.
Sebast. Kawski.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa d. 19 Maia 1809.
Plinta.

DODATEK

DO N^ru 51.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 25. CZERWCA 1809.

Per Cæs. Reg. Forum Nob. Cracoviense Gal: Occid. ad Petitum Dni Ignatii Miłkowski Advocati provincialis Ignatii Petri Stanislai & Josephi Uieyskie olim Josephi Uieyski successorum quoad tres partes summae 30,000 fp. seu 7500 fr. super Bonis Leszczkow olim Augusti Moszyński hæreditariis radicatæ medio Sententiarum utriusque Instantiae evictæ cum usuris ad alterum tantum aseretis Cessionarii post subsecutam in via exegutionis prov catorum Bonorum Leszczkow æstimationem in sequelam resolutionis Excelsi Fori de dto. 9 Januarii a. c. emanatæ medio præsentis Edicti hæredibus Augustini Moszynski notum redditur, detaxationem quæstionis per Camerarium judicialem Nowaki jam effectuatam assumtumque eatenus actum in gremiali Registratura asservari, liberum relinquendo cujus interest copiam levare. Datt. Cracoviæ die 16 Maij 1809.

Josephus Nikorowicz.

Kannamiller.

Mąkolski.

Ex Consilio C. R. Fori Nobilium Cracoviæ Gal. Occid.

Elsner.

Per C. R. Forum Nobilium Cracov. Gallic. Occid. medio præsentis Edicti notum redditur, sortem in villa Tynica in Circulo Radomiensi Głowczyzna vocitatam ad massam defuncti Pauli Uszewski spectantem publica licitatione in officio Dni Camerarii Mirecki dieque ab eodem præfigendo exarendatum iri erga sequentes conditiones:

1mo. Exarendatio cum festo S. Joannis anni curentis incipiat, & anno 1814 cum eodem festo terminatur. 2do Liciti capidus solvat pro vadio censum annum, cum id pro expensis sufficere videtur, si conductor non manuteneretur. 3tio Pretium fisci constituitur ex contractu cum antecacto possessore Dno Gorski inito in quota 226 fp. 26 gr. 4to Census annus anticipative ad depositum Cæs. Reg. hujus fori Nobil. solvatur. 5to Tributa publica & dationes solummodo ordinarias arendator solvat. 6to Arendator infortunia, & casus legibus non exceptos bonificare tenebitur. 7mo Inseminationes arendator tales, quales recepit, circa terminationem contractus relinquære obligabitur. 8vo Desolationes bonificabit arendator juxta inventarium per Dnum Joannem Mikułowski tutorem pupillorum Uszewski anorum circa traditionem possessionis erigendum. 9no Reparationes majores prætio consensu instantia pupillaris fient per tutorem præsatum minutiores ad 10 fr. arendator erogabit. Datt. Cracoviæ die 15 Martii 1809.

Josephus Nikorowicz.

Vlach.

Kannamiller.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori Nobilium Gallic. Occident.

Martinides.

Per Cæs. Reg. For. Nobil. Cracoviænsis Gal. Occid. successoribus olim Hyacinthi Błę-

dowski medio præsentis edicti iterato notum redditur in hujati deposito summam 338 f. 57 xr. ex bonis Donatkowice post Antonium Zieliński solutam hærere, ilae cuius levande iidem præsentibus citantur, ceterum informantur quod cum ad levandam summam quæstionis huiusque nemo se insinuaverit, iisdem curator in persona Advocati Wołczyński ab hinc cum eo constitutus sit, ut eatenus officio suo fungatur. Doniquæ Dnæ de Bardzickie Dobrzyńska iterato notitia datur pro illam quotam 8 fr. 36 xr. titulo indebitæ solutarum taxarum in deposito R. huius For. hærere, ad quam levandam præsentibus inviatur. Datt. Cracoviæ die 21 Martii 1809.

Jose. de Nikorowicz.

Kannamiller.

Mąkolski. Ex Cons. C. R. Forum Nobil. Cracoviæ Gal. Occid.

Morak.

Per Cæs. Regium Forum Nobilium Provinciale Tarnoviense ad factum sibi per Judytum Urbis Mætropolis Cracoviense Magistratum ddto 17 Martii 1809 sub Nro 1446 præs. vero 14 Aprilis 1809 sub Nro 4492 ad instantiam Successorum, requisitionem — Omnibus & singulis emendi cupidis, medio præsentis publici Edicti notum reditur, bona post defunctum olim Joannem Franciscum Stancel, relicta in Circulo Myslenicensi existentia utpote: Nowydwor, cum attinentiis Owsianka Bachorowice, & Marcy seu Makowa Poręba, juxta expeditam ddto 5 8bris 1808 judicialem æstimationem, ad summam 85,933 fl. rhn. 15 1/2 kr. (*) detaxata qualem detaxationem (inspicere emendi cupidis circa Actum liberum erit) in 3 terminis: 1mo pro 27 Junij, 2do 1 Augusti & 3tio 5 Septembris 1809 hora 3 pomeridiana, publicæ licitationis in ædibus judicialibus C. R. Fori Nobilium Tarnoviense Stab que Sentus 1mi expositum iri, ideo que erga Conditiones, per Successores Commissi aliter ddto 10 Febr. 1808 concertatas s quantes: — a) Licitatio in summa per detaxationem officiosam constituta 85,933 fl. rhn. 15 1/2 kr. incipietur. b) Emendi cupidus, titulo vadii, decimam partem pretii æstimationis bonorum, circa licitationem reponere obligatur. c) Summa Capitalis 4844 fl. rhn. pro pupilla Margaretha Stanslowa competens, circa bona relinquitur. d) Meditatem summæ Capitalis ex pretio liciti concertatæ, futurus Emptor, in spatio 15 dierum ab actu licitatonis ad depositum Magistratum Cracoviense comportare tenuetur, jam vero e) Quo ad alteram hanc medietatem, Emptori obtio est eandem circa bona secure locandi denique. f) Post per solutam meditatem liciti pretii, ac alterius medietatis monstratam secure inscriptam ut supra hypothecam, Emptori primum a competenti instantia decretum Dominii & proprietatis extraditur, ac intromissio datur, quibus ergo ita publicatis, omnes emendi cupidi pro dicta die & hora ad celebrandam hanc licitationem invitantur, illis adhuc pro sua speciali notitia, subjungenda, in his bonis nullas summas capitales Spirituales inscriptas præveniri.

Joannes Comes Stadnicki.

Jac. Weinmann.

Joannes Roesler.

Ex Consilio C. R. Fori Nobilium Prov. Regnor. Orient. Galic. & Lodom. Tarnoviæ die 12 Maij 1809. *Haluszczyński.*

Nomine C. R. Judicii Nobilium Tarnoviensis Dominæ Constantiæ de Grabińskie Myszkowska medio præsentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum DD. Adamus, Marcianus, Josephus & Catharina Comites Lewickie nec non Sophia de Lewickie Borowska ad C. R. hocce Forum Nobilium adversus Mariannam de Wisłockie Grabinska, Gasparum Jabłonowski, Stanislaum Jabłonowski seu ejus Cessionarium Ignatium Peykert, Vincentium Głogowski qua tutorum prolium ex Ursula Jabłonowska procreatarum Mariannam de Jabłonowskie Szczyńska, Adamum Rościszewski qua minorenium Caroli, Joannis Ignatii filiorum, tum Mariannæ Felicianæ, Theophilæ & Annæ Roscissewskie filiarum tutorum, Helenam Marchocka & Constantiam de Grabinskie Myszkowska actionem intuitu solutionis summæ 50,546 fl. p. in auro c. s. c. exhibuerit, ideoque officium & opem Judicis implorarit. — Cum vero ipsa extra C. R. Provincias hæreditarias versetur, visum est C. R. huic Foro Nobilium Curatorem ei dare, qui personam ejus grat, ejus periculum & sumpto Advtum Dnum Josephum Calasentum Goreczyński quocum actio in Judicium delata juxta Normam Codicis Judiciarii Galiciæ Orientalis deducatur & definietur. Qua propter præsenti Edicto Dna Constantia de Grabinskie Myszkowska admonetur, ut juxta

(*) *Przez omyłkę piszącego położyło się w przeszłey gazecie* 885,933 *zł. ryń.* 15 1/2 *kr zamiast* 85,933 *zł. ryń.* 15 *kr.*

tempore videlicet intra 90 dies ante ipsa in Judicio se sistat & destinato sibi Patrono documenta & allegationes suas tradat, aut sibi ipsi Patronum & Advocatum alium seligat & Judici nominet, eoque elego faciat, facienda curet, quæ defensioni & causæ suæ proficua sibi esse videantur: ni faciat, & causam suam ipsa negligat, damnum inde forte enatum sibi ipsa imputato. Ita enim sanciunt præscriptæ in Regnis Galiciæ & Lodomeriæ Leges.

Impedito Excellentissimo Dno Præside.

Josephus L. B. a Gebler.

Zatorski.

Venceslaus Nitsch.

Ex Consilio C. R. Fori Nobil. Prov. Tarnoviæ die 4 Maij 1809.

Leichamscheider.

Nomine C. R. Judicii Nobilium in Regnis Galiciæ & Lodomeriæ Tarnoviensis, Dnæ Constantiæ de Grabinskie Myszkowska medio præsentis Edicti hisce insinuatur quod nimirum D. Marianna de Wisłockie Grabinska vidua & substantiæ post olim Benedictum Grabinski advitalitialis Domina, ad C. R. Nobil. Forum hocce adversus ipsam in Causa puncto agnoscendæ obliquidationis summarum variis Creditoribus olim Benedicti Grabinski per Dnam advitalitialem per solutarum junctim quotam 124,979 fl. rhn. 58 xr. efficientium, cum desidendi, quod hæc summa a hæredibus Grabinski Benedicti Actrici solvenda obveniat libellum porrexerit, judiciique opem, quo ad id justitia exigit imploraverit. Cum autem C. R. Forum Nobil. hocce, ob ejus in Ducatu Warsoviensi fixum domicilium hic loci degentem Advocatum D. Gorczyński ipsius periculo ac impendio qua Curatorem constituerit, quicum etiam lis contestata in conformitate præscripti pro C. R. hæreditariis terris judiciarii Codicis agitabitur atque etiam terminabitur: ideo ipsa eum admonetur ut aut personaliter intra 90 dies compareat, vel Curatori dato si quæ forte haberet juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam Mandatarium constituat, foroque C. R. huic denominet, & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad sui defensionem maxime efficacia esse judicaverit, utpote quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sint imputandæ, ita enim sanciunt præscriptæ pro C. R. hæreditariis terris leges. Datt. Tarnoviæ die 12 Maij 1809. Nro. 5417.

Obwieszczenie ze strony C. K. Galicyyskiego kraiowego Gubernium.

Jmć Pan Hrabia Ossolinski tayny Konsyliarz i Prefekt C.K. nadworney Biblioteki, z literatury z osobą swą znany, kosztowny swoy zbior xiąg i rękopismow Ordynacyi Zamoyskiey z wyraznem tem przeznaczeniem przekazał, aby ta biblioteka po śmierci iego w Zamościu dla powszechnego publicznego użytku była umieszczoną, oraz summę roczną 2000 zł. ryn. na utrzymanie i pomnożenie tey biblioteki zabezpieczył, i rozporządził, ażeby po wygaśnieniu Ordynackiey linii, publiczną własnością kraiu i narodu stała się, i od rządu pod bezpośrednią opiekę wzięta była. Jmć Pan Ordynat Hrabia Zamoyski, C. K. Szambelan i tayny Konsyliarz obowiązał się bibliotekę tę własnym kosztem do Zamościa kazać sprowadzić i także przyzwoity budynek do iey złożenia wystawić, protekcyą teyże imieniem swoim i następcow swych przyiąć, a summę 2000 zł. ryn. co rok na też bibliotekę i w ten czas łożyć, gdyby realna hypoteka tey summy w dochodach swoich upadła.

J. C. K. Mość raczył ten nayłaskawiey potwierdzić, obudwom Panom Hrabiom szczególnieysze swoie ukontentowanie oświadczyć, a do Hrabiego Ossolinskiego następuiący bilet napisać raczył:

" Kochany Hrabio Ossolinski! Potwierdziłem z prawdziwem ukontowaniem podany mi od instancyi moich nadwornych akt ugody, ktorego przedmiotem iest założenie narodowey biblioteki dla Galicyi; za tak chlubne przedsięwzięcie WPana, szlachetny sposob myślenia iego okazuiące i zasługuiące na wdzięczność oyczyzny, za dobroczynne usiłowanie WPana o rozszerzenie ducha kultury, oświadczam WPanu ninieyszym szczegolnieysze ukontentowanie moie, chcąc przez to wyraźnie dać poznać, iak wysoce cenię podobne czynności."

Ponieważ syn brata Stanisława Korzeniewskiego podług relacyi Komornika Borzykowskiego w Rossyi mieszkaiącego, z imienia nie znany, lecz po Jozefie Korzeniewskim rodzo-

ny, iuż Edyktem publicznym pod dniem 21 Grudnia 1805 roku do liczby 15809, tudzież powtornym pod dniem 17 Listopada 1806 roku do liczby 12.922, nieinniey trzecim pod dniem 24 Sierpnia 1807 roku do liczby 9062, i nakoniec czwartym pod dniem 4 Maia 1808 roku do liczby 2617 powtorzonemi razami wydanemi cytowanym został, żeby w przeciągu trzech lat i 18 niedziel do maiątku niegdyś Ignacego Korzeniewskiego (który we wsi Podlesie w Cyrkule Kieleckim dnia 30 Czerwca 1802 roku umarł) i w ostatnim swoim rozporządzeniu iego za dziedzica ustanowił, iako takowy zgłosił się, i do tego dziedzictwa legitymował się inaczey za zrzekaiącego się dziedzictwa uważany będzie; iednakowż ten mianowany sukcessor do tych czas deklaracyą obięcia lub zrzeczenia się tegoż dziedzictwa do C. K. Sądu Szlacheckiego iako sądu maiątek zmarłego Ignacego Korzeniewskiego pertraktuiącego nie podał, i iego mieysce pomieszkania wiadome nie iest; przeto ninieyszym Edyktem piąty raz iego cytuie się z napomnieniem, iż w przypadku nie zgłoszenia się powyższa ostrrość prawa do skutku przyprowadzona, i z maiątkiem pozostałym podług ustaw postąpiono będzie.

W Krakowie dnia 23 Stycznia 1809 roku.

Jozef de Nikorowicz.
Vlach.
Kannamiller.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey.
Martinides.

Nomine Cæs. Reg. Nobilium Fori Cracoviensis Galiciae Occid. Dno Ignatio Jawornicki medio praesentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Dnus Joannes Barczkowski, ad forum hocce Cracoviense adversus eum in causa puncto decernendæ executionis ad mobilia ejusdem in satisfactionem summæ 3625 fl. ren. libellum porrexerit, judiciique opem quoad id justitia exigit imploraverit. Cum autem forum hocce ob ignotum ejus habitationis locum, vel plane a C. R. haereditariis terris absentiam ipsi D. Ignatio Jawornicki hic loci degentem Advocatum Adamum Krzyżanowski ipsius periculo, & impendio qua Curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in conformitate praescripti pro C. R. haereditariis terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur. ideo ipse hisce finem in eum admonetur, ut tempore a huc opportuno idest 1ma Augusti 1809 ipse compareat vel Curatori dato, si que forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam Mandatarium constituat, foroqu huic denominet & pro ordine praescripto ea juris adhibeat media, quae ad sui defensionem maxime efficacia esse judicaverit, utpote, quod secus adversae fors eunctationis suae sequelae sibimet ipsi sint inputandae, Ita enim sanciunt praescriptae pro C. R. haereditariis terris leges.

Jozef de Nikorowicz.
Vlach.
Kannamiller.

Ex Consilio C. R. Fori Nobilium Galiciae Occidentalis.
Cracoviae die 19 Aprilis 1809.
Jędrzejowicz.

Per Cæs. Reg. Forum Nobilium Tarnoviense Omnibus ac singulis, quorum interest, medio præsentis Edicti publico notum fit, medietatem villæ Ustianowa in Circulo Sandecensi sitam, Curandi Caspari Brześciański propriam, in triennalem Arendatoriam possessionem, inchoando scilicet, a 10 Julii 1809 usque inclusivæ 10 Julii 1812 duraturam, medio publicæ licitationis die 20 Junii a. c. hora 3 pomeridiana hic Cæs. Regii Nobilium Fori celebrandæ, dimissum iri. Quare Omnes ex arendandi cupidi, quatenus dicta die & hora hic C. R. Nobilium Fori compareant, præsentibus convocantur, eo addito, quod pretium Fisci annum arendæ juxta erectum per Camerarium inventarium constitutum sit in summa 1928 fn. 26 xr. reliquæ autem Conditiones ex arendationis circa assumendum Actum licitationis commissionaliter publicabuntur. Impedito Excellentissimo Dno Præside.

Josephus J. B. a Gebler.
Wenceslaus Nikel.
Venceslaus Winnicki. Ex Consilio C. R. Fori Nobilium Tarnoviæ die 30 Maij 1809
Leschamscheider.